

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 juin 2023

PROJET DE LOI**visant à rendre la justice
plus humaine, plus rapide et plus ferme III****Amendements**

*Voir:*Doc 55 **3322/ (2022/2023)**:

001: Projet de loi.

002 à 004: Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 juni 2023

WETSONTWERP**om Justitie
menselijker, sneller en straffer te maken III****Amendementen**

*Zie:*Doc 55 **3322/ (2022/2023)**:

001: Wetsontwerp.

002 tot 004: Amendementen.

09697

N° 8 de Mme **Rohonyi**

Art. 9

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 10.

Sophie Rohonyi (DéFI)

Nr. 8 van mevrouw **Rohonyi**

Art. 9

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 10.

N° 9 de Mme **Rohonyi**

Art. 10

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 10.

Sophie Rohonyi (DéFI)

Nr. 9 van mevrouw **Rohonyi**

Art. 10

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 10.

N° 10 de Mme **Rohonyi**

Art. 11

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION (AMENDEMENTS NOS 8 À 10)

Ces amendements suppriment les articles en projet visant à l'introduction d'une interdiction judiciaire, pouvant aller jusqu'à 6 ans en cas de récidive, de participer à un rassemblement revendicatif. Ce rassemblement peut être statique ou en cortège et doit viser à exprimer une ou plusieurs convictions collectives. DéFI estime, à l'instar de nombreux acteurs de la société civile, comme *Greenpeace* ou *Just Stop Oil*, ainsi que de l'Institut Fédéral des Droits Humains ou du Conseil Supérieur de la Justice, que le champ d'application de ces articles est bien trop large et couvre un ensemble de situations indésirables, comme par exemple un graffiti sur une façade, une affiche collée sur une vitrine, voire un feu de palette allumé lors d'un piquet de grève. En l'état, ces dispositions sont susceptibles de porter gravement atteinte au droit de manifester, notamment protégé par la Convention européenne des droits de l'homme. S'il est essentiel de disposer des instruments appropriés pour sanctionner les casseurs qui instrumentalisent ce type de rassemblement, DéFI ne peut accepter que le droit de grève soit limité sans, au minimum, l'organisation d'auditions en Commission des principaux acteurs de la société civile concernés, à savoir les syndicats, les associations environnementales ou de défense des droits humains. C'est la raison pour laquelle, pour laisser le temps de tenir un débat approfondi, mais également afin de ne pas freiner l'adoption des autres dispositions du projet de loi, DéFI suggère, par cet amendement, de surseoir à la discussion de ces articles dans un projet de loi futur spécifiquement dédié à cette question, et non dans un énième projet de loi pot-pourri et laisser ainsi la place à la concertation sociale.

Sophie Rohonyi (DéFI)

Nr. 10 van mevrouw **Rohonyi**

Art. 11

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING (AMENDEMENTEN NRS. 8 TOT 10)

Deze amendementen strekken tot weglating van de ontworpen artikelen die een gerechtelijk verbod op deelname aan een protestbijeenkomst beogen, dat in geval van herhaling tot zes jaar zou kunnen gelden. Het verbod zou van toepassing zijn op statische bijeenkomsten en optochten die bedoeld zijn om uitdrukking te geven aan een of meer collectieve overtuigingen. DéFI is net als tal van actoren uit het maatschappelijk middenveld, zoals *Greenpeace* of *Just Stop Oil*, alsook het Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens of de Hoge Raad voor de Justitie, van oordeel dat het toepassingsgebied van die artikelen veel te ruim is en betrekking heeft op een geheel van ongewenste situaties, zoals het aanbrengen van graffiti op een gevel of van een affiche op een winkelraam of zelfs op het in brand steken van paletten bij een stakingspost. In hun huidige versie kunnen deze bepalingen leiden tot een ernstige aantasting van het recht om te betogen, dat beschermd wordt door onder meer het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden. Het is weliswaar van wezenlijk belang te kunnen beschikken over gepaste instrumenten om amokmakers die dergelijke bijeenkomsten misbruiken te sanctioneren, maar DéFI kan niet aanvaarden dat het recht om te betogen wordt beknot zonder dat in de commissie op zijn minst hoorzittingen worden gehouden met de belangrijkste betrokken actoren van het middenveld, namelijk de vakbonden, de milieuverenigingen of de mensenrechtenorganisaties. Om tijd te maken voor een diepgaand debat zonder daarom de aanneming van de andere bepalingen van dit wetsontwerp tegen te houden, stelt DéFI via dit amendement voor de bespreking van deze artikelen op te schorten en pas te hervatten in het kader van een toekomstig, specifiek aan dit vraagstuk gewijd wetsontwerp, in plaats van een zoveelste potpourriwetsontwerp, om aldus ruimte te laten voor sociaal overleg.

N° 11 de Mme Rohonyi

Art. 25

Remplacer le 1° et le 2° par le 1° suivant:*“1° le paragraphe 1er, 2°, est remplacé par ce qui suit:*

“2° la demande d’obtention d’une aide financière peut être introduite à partir de la publication de l’arrêté royal visé à l’article 42bis, alinéa 1er, reconnaissant l’événement en question en tant qu’acte de terrorisme et au plus tard dans un délai de cinq ans à compter du jour où une décision sur les intérêts civils, passée en force de chose jugée, a été prononcée par une juridiction; le délai, mentionné ci-avant ne commence à courir contre les mineurs qu’à partir du jour de leur majorité; ce délai est suspendu durant la procédure judiciaire à laquelle la victime est partie dans le but de tenter d’obtenir la réparation de son préjudice ainsi que durant le traitement d’une demande amiable d’indemnisation introduite auprès de l’assureur susceptible d’intervenir en sa faveur à la suite de l’acte visé au présent paragraphe.””

JUSTIFICATION

Le présent amendement fait suite à la note communiquée par l’association représentant les droits des victimes des attentats de Bruxelles, Life4Brussels.

À juste titre, cette note précise que les victimes d’actes de terrorisme resteront discriminées par rapport à une victime qui n’a pas introduit de recours, et ce malgré l’allongement du délai prévu dans le projet de loi.

Les délais préfix, contenus dans la loi du 1er août 1985, ont en effet été considérés comme contraires aux articles 10 et 11 de la Constitution par la Cour Constitutionnelle dans son arrêt n° 91/2022, et ce au motif qu’ils créent une discrimination à l’égard des victimes d’actes de terrorisme.

Or, si ce projet de loi porte certes à cinq ans le délai pour introduire une demande d’aide financière, il ne permet pas de

Nr. 11 van mevrouw Rohonyi

Art. 25

De bepalingen onder 1° en 2° vervangen door een bepaling onder 1°, luidende:*“1° paragraaf 1, 2°, wordt vervangen door:*

“2° het verzoek tot het verkrijgen van een financiële hulp mag worden ingediend vanaf de bekendmaking van het in artikel 42bis, eerste lid, beoogde koninklijk besluit waarbij de desbetreffende gebeurtenis wordt erkend als een daad van terrorisme en uiterlijk binnen een termijn van vijf jaar vanaf de dag waarop een rechterlijke beslissing over de burgerlijke belangen, die kracht van gewijsde heeft gekregen, werd uitgesproken; voor minderjarigen gaat voormelde termijn pas in op de datum waarop zij meerderjarig worden; die termijn wordt opgeschort gedurende de gerechtelijke procedure waarin het slachtoffer partij is om vergoeding van zijn schade te verkrijgen, alsook tijdens de behandeling van een minnelijk verzoek om schadevergoeding dat wordt ingediend bij de verzekeraar die na de in deze paragraaf beoogde daad in zijn voordeel kan optreden.””

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt gevolg te geven aan de nota van slachtoffervereniging Life4Brussels.

In die nota wordt er terecht op gewezen dat, ondanks de verlenging van de termijn waarin het wetsontwerp voorziet, de slachtoffers van daden van terrorisme nog steeds zullen worden gediscrimineerd ten opzichte van een slachtoffer dat geen beroep heeft ingesteld.

De in de wet van 1 augustus 1985 vervatte vooraf vastgestelde termijnen werden immers in arrest nr. 91/2022 van het Grondwettelijk Hof strijdig geacht met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, op grond van het feit dat zij een discriminatie doen ontstaan ten aanzien van de slachtoffers van daden van terrorisme.

Welnu, dit wetsontwerp beoogt de termijn om een verzoek tot het verkrijgen van een financiële hulp in te dienen weliswaar

rencontrer l'exigence posée par la Cour constitutionnelle. En effet, l'augmentation du délai de prescription pour les victimes du terrorisme n'a que peu d'incidence pour les victimes des attentats de Bruxelles, et ce, alors que cette hypothèse était bel et bien visée par la Cour.

En conclusion, la présent amendement propose que la demande d'obtention d'une aide financière puisse être introduite à partir de la date de publication de l'arrêté royal reconnaissant l'acte de terrorisme, et ce au plus tard dans un délai de cinq ans à compter du jour où une décision sur les intérêts civils, passée en force de chose jugée, a été prononcée.

Sophie Rohonyi (DéFI)

te verlengen tot vijf jaar, maar het komt nog steeds niet tegemoet aan de door het Grondwettelijk Hof gestelde vereiste. De verlenging van de verjaringstermijn voor de slachtoffers van terrorisme heeft immers weinig gevolgen voor de slachtoffers van de aanslagen in Brussel, hoewel het Hof wel degelijk naar die hypothese verwees.

Kortom, dit amendement beoogt erin te voorzien dat het verzoek tot het verkrijgen van een financiële hulp mag worden ingediend vanaf de bekendmaking van het koninklijk besluit waarbij de daad van terrorisme wordt erkend, en uiterlijk binnen een termijn van vijf jaar te rekenen vanaf de dag waarop een rechterlijke beslissing over de burgerlijke belangen, die kracht van gewijsde heeft gekregen, werd uitgesproken.

N° 12 de Mme **Rohonyi**

Art. 25

Remplacer le 4° par ce qui suit:

“4° le paragraphe 2, 2°, est remplacé par ce qui suit: la demande d’obtention d’une aide financière peut être introduite à partir de la publication de l’arrêté royal visé à l’article 42bis, alinéa 1er, reconnaissant l’événement en question en tant qu’acte de terrorisme et au plus tard dans un délai de cinq ans à compter du jour où une décision sur les intérêts civils, passée en force de chose jugée, a été prononcée par une juridiction.”.

JUSTIFICATION

Même justification que l’amendement précédent.

Sophie Rohonyi (DéFI)

Nr. 12 van mevrouw **Rohonyi**

Art. 25

De bepaling onder 4° vervangen als volgt:

“4° paragraaf 2, 2°, wordt vervangen door: het verzoek tot het verkrijgen van een financiële hulp mag worden ingediend vanaf de bekendmaking van het in artikel 42bis, eerste lid, beoogde koninklijk besluit waarbij de desbetreffende gebeurtenis wordt erkend als een daad van terrorisme en uiterlijk binnen een termijn van vijf jaar vanaf de dag waarop een rechterlijke beslissing over de burgerlijke belangen, die kracht van gewijsde heeft gekregen, werd uitgesproken.”

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 11.